

Punjab Agricultural University, etc- v. M/s Walia Bros. (Pandit, J.)

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮੇਸਰਜ਼ ਵਾਲੀਆ ਬਰੋਸ।- ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1967 ਦਾ FAO 48

24 ਜਨਵਰੀ 1968

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)- ਐੱਸ. 34 ਅਤੇ 39 (1)(r)— ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਿ 'ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ-ਕਿਸੇ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ-ਕੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਪੀਲ ਵਿਚ—ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXXII)— ਐੱਸ. 12— ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ—ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਟ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ 'ਅਪੀਲ' ਯੋਗ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39(1) (v) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ" ਅਤੇ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਧਾਰਾ 39(1)(ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। v) ਐਕਟ ਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਖੋਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦੀ ਹੈ।

ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਮ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸ਼ਿਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ”। ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 27 ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ । ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 27 ਵਿੱਚ, “ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ”

ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ “ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖਰਚੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ” ਅਤੇ ਇਸ ਮਦ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਕੋਲ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਕੋਲ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ ਜੋ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਜੋ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ, ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

1967 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਸਟੇਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਲ.

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲਿਬਰਹਾਨ ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਪੀਡਿਤ, ਜੇ.—1964 ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ' ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਸਟਲਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ। 30 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ, ਖਰੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਮੈਸ. ਵਾਲੀਆ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਸ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। 14 ਅਕਤੂਬਰ 1964 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ 1 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1965 ਨੂੰ ਰਾਤ 11.35 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਐੱਨ.ਐੱਲ. 4015 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਮਲੇ ਨੇ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਟਰੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿੰਟ ਦੀਆਂ 107 ਬੋਰੀਆਂ ਸਨ। ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀਮਿੰਟ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਫਰਮ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਾਲੀਆ, ਅਤੇ ਇਹ 107 ਬੋਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 1965 ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1965 ਨੂੰ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਫਰਮ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ 26 ਮਈ, 1965 ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਖੁਦ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1965 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3,20,000 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਯਾਨੀ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਦੋ ਹੋਸਟਲਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਾ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1966 ਨੂੰ ਮੁਕੱਰਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮਾ 19 ਮਈ, 1966 ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ 19 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ ਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਸੀ। 19 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਏ। ਉਸ ਦਿਨ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

- (1) ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ?
- (2) “ਕੀ ਦਰਖਾਸਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ
- (4)
- (3) “ਕਿ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- (5) ਕੀ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ-ਕਮ-ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 3 ਵਾਧੂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਆਰਬੀ ਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (6) ਰਾਹਤ?

ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਰਬੀ ਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਫਰਮ

ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਅੰਕ ਨੰਬਰ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 19 ਮਈ, 1966 ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਸਟੇਅ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਅੰਕ ਨੰਬਰ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਟੇਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਕ ਨੰ. (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਅੰਕ ਨੰਬਰ (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ-ਕਮ-ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ.ਥਾਪਰ ਇਸਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਕੇ. ਸਹਿਗਲ ਇਸਦੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ ਗੁਪਤਾ, ਇਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਵਾਬਦੇਹ-ਫਰਮ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39(1) (v) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਓਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1955 ਸਾਰੇ. 673.

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੇਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕਿਵੇਂ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਖੋਜ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਖੋਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਸੀ ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਯੋਗ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਚ.ਸੀ.ਐਲ. ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਆਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 39 (1) (v) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ" ਸੀ ਨਾ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ"। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ, ਜੋ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵੈਧ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਾਈਨਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਖੋਜ ਨੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਈ ਅਤੇ ਬ੍ਰੈਡਵੇ, ਜੇ.ਜੇ., ਸ਼ੀਓ ਪਰਸ਼ਾਦ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਇੰਦੌਰ-ਮਾਲਵਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਮਿਲਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, (2) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ-

“ਜਦੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 11 ਦੇ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

(2)-62 ਪੰਨਾ 1917 ਪੰਨਾ 220।

ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ, ਕੀ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਸਟੇਅ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 104 (ਈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।"

ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 12(2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੰਨਾ 109 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 27 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਅਤੇ 1967-68 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਮ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 27, ਪੰਨਾ 109 'ਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 27 ਵਿੱਚ, "ਸਪੱਰਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ "ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ" ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ ਇਸ ਮਦ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਮਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਕੋਲ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਵਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਸੂਟ ਹਨ ਜੋ ਵਾਈਸ-ਚੈਨ ਸੈਲਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਜੋ ਉਪ ਕੁਲਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਬੋਰਡ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ - ਇੱਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। . ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ , v ਉਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਐੱਸ ਕੇ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਜੀਵਤ ਦਿਮਾਗ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਆਵਾਜ਼। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਵਲ ਸੰਕਲਪ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਾਵਾ ਭਕਵਾਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸ਼ਿਪਲ ਕਮੇਟੀ , ਰੂਪੜ (4) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਉਂਸ਼ਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਨੋਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਬੋਰਡ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ, ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸੀ.

(3) ਏ.ਟੀ.ਆਰ. 1954 SC 217.

(4) ਏਆਈਆਰ, 1943 ਲਾਹੌਰ 318।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਏ.ਪੀ. ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਟਾਰਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਐਪ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (6), ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕੱਲੀ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਵੀ ਉਕਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸ੍ਰੀ II ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਐਲ ਸੋਨੀ, ਵਕੀਲ ਸ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਕੱਲੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਰਥਾਤ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਕੀਲ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਜਾਂ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਪਣੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਗੈਰ- - ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਚਿਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰ ਸਿਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ, ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ

ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੇਟ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਟੇਅ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ।

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

Punjab Agricultural University, etc- v. M/s Walia Bros. (Pandit, J.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਪੱਤਰ ਪੋਸਟ ਅਪੀਲ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੋ

ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ।- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ , - ਜਵਾਬਦੇਹ

1966 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 16

ਫਰਵਰੀ 27, 1968

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼— ਚਾਹੀ ਮੁਸ਼ਤਰ ਜ਼ਮੀਨ — ਦਾ ਅਰਥ — ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਖੂਹ ਨਹੀਂ — ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਅਜਿਹੀ ਗਿਰਵੀ ਜ਼ਮੀਨ— ਚਾਹੇ ਚਾਹੀ ਮੁਸ਼ਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣ ਜਾਵੇ — ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਖੂਹ ਨਾ ^ਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੂਹ ਤੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇ ਹੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ- ਕੀ ਚਾਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਹੀ ਮੁਸ਼ਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਸਿੰਚਾਈ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੰਚਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਖੂਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਖੂਹ ਤੋਂ, ਇਹ ਚਾਹੀ ਮੁਸ਼ਤਰ ਵਜੋਂ ਸਿੰਚਾਈ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੋਰਗੇਜ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ,